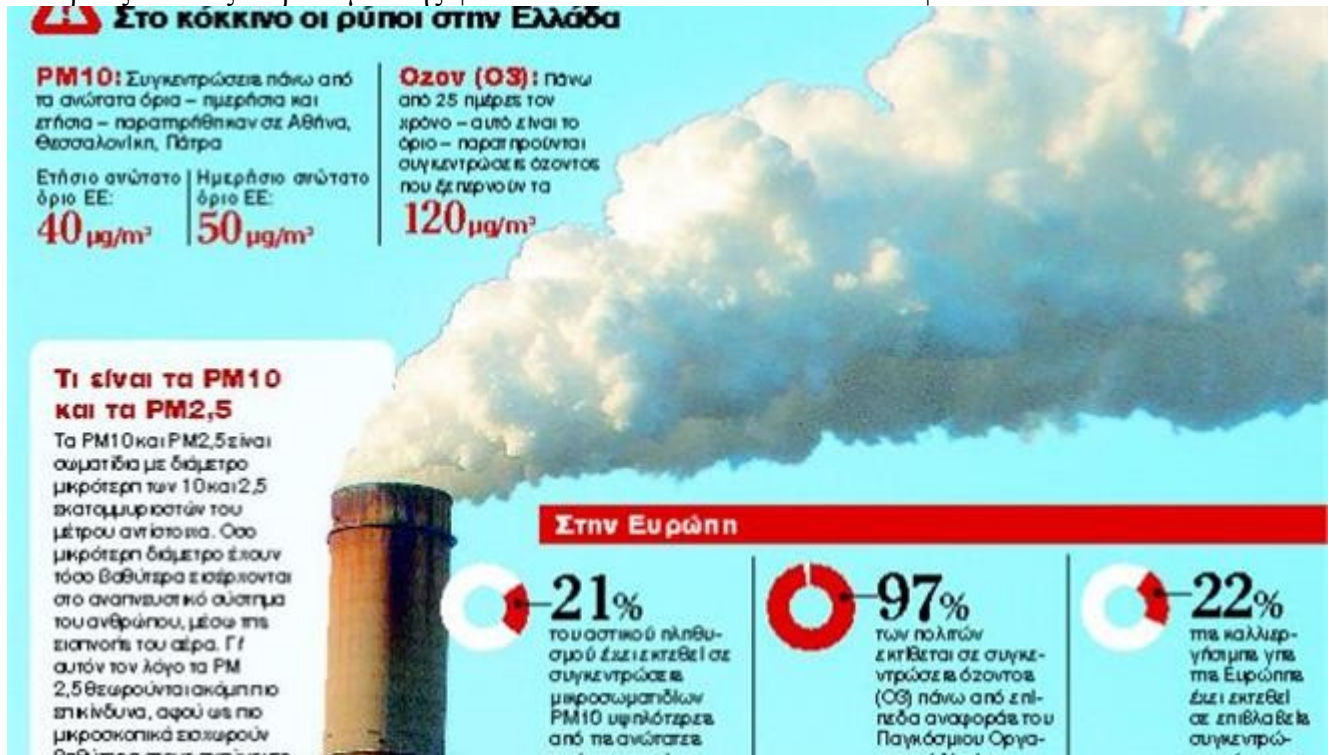

Σκοτώνει η ρύπανση στις ελληνικές μεγαλουπόλεις

Ρεπορτάζ: Μάνος Χαραλαμπίκης | ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 09/10/2012 20:00 |

Στο κόκκινο βρίσκονται στην Ελλάδα οι ρύποι που οδηγούν σε πρόωρους θανάτους: υψηλές συγκεντρώσεις των τοξικών μικροσωματιδίων (PM) αλλά και του όζοντος (O3) καταγράφονται στις ελληνικές μεγαλουπόλεις. Αυτό δείχνει η τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (European Environment Agency) για την ποιότητα του αέρα στην Ευρώπη που δημοσιεύτηκε πριν από λίγες ημέρες.

Τόσο στους σταθμούς μέτρησης της Αθήνας όσο και της Θεσσαλονίκης και της Πάτρας παρατηρούνται συγκεντρώσεις των μικροσωματιδίων PM10 πάνω από τα ετήσια ανώτατα όρια που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση (είναι τα 40 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο αέρα). Η έκθεση δείχνει ακόμη ότι υπάρχουν υπερβάσεις των PM10 και στα ημερήσια ανώτατα όρια (είναι τα 50 μικρογραμμάρια). Σημειώνεται ότι οι μετρήσεις αφορούν κυρίως το 2010.

Τα μικροσωματίδια, σύμφωνα με τους ειδικούς, προκαλούν καρδιακές και αναπνευστικές παθήσεις, εμφράγματα, αρρυθμίες. Επίσης, βλάπτουν το νευρικό και αναπαραγωγικό σύστημα και προκαλούν καρκίνο. Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω συνεπειών - όπως σημειώνουν οι επιστήμονες - είναι οι πρόωροι θάνατοι. Μάλιστα, στην έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος τονίζεται πως τα μικροσωματίδια είναι ο αέριος ρύπος που αποτελεί τη σοβαρότερη απειλή για την υγεία των πολιτών.

Υπερβάσεις στα μικροσωματίδια PM10 παρατηρούνται συχνότερα - όπως αναφέρει η έκθεση - στην Πολωνία, την Ιταλία, τη Σλοβακία, τα Βαλκάνια. Τις κακές επιδόσεις τόσο στα μικροσωματίδια όσο και στο όζον «τις γνωρίζουμε και ενημερώνουμε εδώ και χρόνια γι' αυτές και τις συνέπειές τους», λέει στα «NEA» η καθηγήτρια Υγιεινής και Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Κλέα Κατσουγιάννη. Η επιστήμονας έχει υλοποιήσει πλήθος ερευνών στο

πλαίσιο ευρωπαϊκών προγραμμάτων για τις επιπτώσεις των μικροσωματιδίων στην υγεία των πολιτών. Όπως προσθέτει, «εάν στην Αθήνα μειώναμε τα PM10 στα επιτρεπτά όρια και ακόμη πιο κάτω, θα κερδίζαμε έναν χρόνο προσδόκιμης επιβίωσης. Και σε ό,τι αφορά τις βραχυπρόθεσμες συνέπειες, κάθε φορά που αυξάνονται κατά 10 μικρογραμμάρια τα PM10 αυξάνεται η γενική θνησιμότητα κατά μισό τοις εκατό».

Όσο για τις πηγές των μικροσωματιδίων, είναι κυρίως ανθρωπογενείς. Προέρχονται από τις βιομηχανίες, τις κεντρικές θερμάνσεις κατοικιών, τα καυσαέρια των αυτοκινήτων, την καύση ξύλων.

Στο κόκκινο είναι η χώρα μας και όσον αφορά τις συγκεντρώσεις του όζοντος. Είναι ρύπος που δεν εκπέμπεται απευθείας στον αέρα αλλά σχηματίζεται από άλλους (διοξείδιο και μονοξείδιο αζώτου, πτητικές οργανικές ουσίες), ενώ τον σχηματισμό του βοηθάει και ο ήλιος. Γι' αυτόν τον λόγο οι συγκεντρώσεις στις μεσογειακές χώρες είναι συνήθως υψηλότερες σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ευρώπης. Η Ελλάδα κατατάσσεται στις χώρες που ξεπερνούν τις 25 ημέρες τον χρόνο - είναι το όριο - κατά τις οποίες οι συγκεντρώσεις όζοντος έχουν τιμές πάνω από τα 120 μικρογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο αέρα.

Σοβαροί είναι οι κίνδυνοι για την υγεία των πολιτών από την έκθεσή τους στο όζον, τονίζουν οι ειδικοί. Προκαλεί αναπνευστικά προβλήματα, άσθμα, ενώ μπορεί να μειώσει τη λειτουργία των πνευμόνων. Αρκετές ευρωπαϊκές μελέτες έχουν δείξει μάλιστα ότι η ημερήσια θνησιμότητα αυξάνεται όσο αυξάνεται η έκθεση στο όζον.